

Vejledning til indkøbsanalyseværktøj i LDV

August 2020

Indhold i vejledningen

Side	Emne	Beskrivelse
3	Sådan anvendes værktøjet	Gode råd til anvendelse af indkøbsanalyseværktøjet
4	Sådan virker rapporterne	Guide til de tekniske funktioner i rapporterne
5-13	Beskrivelse af rapporterne	Hvad viser rapporterne, og hvordan kan de bruges?
	1. Generelt overblik over indkøb	
	2. Udvikling i indkøb ÅTD	
	3. Overblik over indkøb af konsulenter og juridisk bistand	
	3.1 Detaljeret overblik over indkøb hos Kammeradvokaten	
	4. Leverandøroverblik	
	5. Complianceoverblik	
	5.1 Leverandørcompliance	
	5.2 Vare- og priscompliance	
	5.3 E-handelscompliance	
14-15	Opsummering af tiltag	Hvilke tiltag kan man iværksætte på baggrund af rapporterne?
16-17	Betingelser for rapporter	Hvad skal man være opmærksom på ift. data og opsætning af rapporterne?

Sådan kan værktøjet anvendes i jeres drift

Hvem skal bruge analyseværktøjet?

Analyseværktøjet er målrettet til medarbejdere, som arbejder med indkøb på et strategisk og operationelt niveau.

Hvilke indsigter kan det skabe? (se også side 14-15)

Indsigterne fra analyserne i analyseværktøjet kan danne baggrund for overvejelser og tiltag, som dem vi har beskrevet på de følgende sider. Dette er ikke en udtømmende liste, men blot til inspiration. Ønskes mere dybdegående analyser, fx tekstanalyser af fakturalinjer eller lignende, kan værktøjet bruges til dataudtræk med den relevante afgrænsning.

Hvad skal man være opmærksom på?

Indkøbsanalyseværktøjet er baseret på fakturadata, hvor der kan være uoverensstemmelser i forhold til regnskabsdata. Der er dog væsentlige fordele ved fakturadata, som eksempelvis en højere detaljeringsgrad, og at indkøb opgøres ud fra indkøbstidspunktet, som giver mulighed for en aktiv indkøbsstyring og et bedre grundlag for en strategisk prioritering. For at sikre en god datakvalitet, er det vigtigt, at der foretages en korrekt kontering, men ligeledes vigtig, at leverandører påfører fakturaerne relevant information om, hvad der er købt, så processen i højere grad på sigt kan automatiseres.

Hvor ofte kan analyseværktøjet bruges?

De enkelte sider i rapporten har forskellige formål og dermed vil frekvensen i brugen også være forskellig. Nogle har til formål at bidrage til at skabe et fundament for strategiske beslutninger, mens andre kan bruges til løbende opfølgninger. Som regel vil det dog være en god idé at følge op på jeres samlede indkøb mindst én gang i kvartalet.

Data opdateres som udgangspunkt dagligt i rapporterne.

Hvem bør indsigter rapporteres til?

Nogle rapporter er målrettet leverandørstyring og interne medarbejdere, som er involveret i indkøb i det daglige, mens andre rapporter kan indgå i rapportering til ledelsen fx på halvårlig basis. Indkøb (compliance og betalingsrettidighed) indgår derudover også i de standardrapporter for økonomiopfølgning, der ligger i regi af Statens BI, hvor der er udarbejdet særskilte versioner til hhv. fagchefer og direktioner.

Sådan virker rapporterne

Beskrivelse

Her kan du se en gennemgang af de basale funktioner i rapporterne. Filtreringen i toppen går igen på alle sider, mens valgte filtreringer på de enkelte sider ikke gemmes, når der skiftes til andre. Rådata kan eksporteres fra alle figurer, hvorved der kan arbejdes videre med dem i Excel.

1. Generelt overblik over indkøb

Beskrivelse

Denne rapport viser et overblik over indkøbet i den enkelte koncern/institution.

Rapporten er et værktøj til at få en overordnet forståelse af det samlede indkøb og kan eksempelvis give anledning til følgende overvejelser:

Har vi den nødvendige kontakt og opfølgning med vores største leverandører? Hvilke kategorier bør vi have særligt fokus på? Er der en udvikling, vi bør holde særligt øje med?

2. Udvikling i indkøb år-til-dato

Beskrivelse

Denne rapport viser de **største udviklingstendenser i jeres indkøb**. Formålet med rapporten er at give mulighed for at følge de store ændringer i indkøbet i den enkelte koncern/institution. Rapporten kan give anledning til overvejelser som:

Er der et indkøbsområde, som vi skal være særligt opmærksomme på? Er udviklingen inden for et område et udtryk for, at der er behov for at overveje ressourceprioritering? Er udviklingen et udtryk for en forkert konteringspraksis, der skal rettes op på?

3. Overblik over indkøb af konsulenter og juridisk bistand

Beskrivelse

Denne rapport viser et overblik over jeres indkøb af konsulentydelser og juridisk bistand. Indkøbsdata giver overblik over, hvor hos jer der trækkes meget på eksterne konsulenter og juridisk bistand, samt hvilke typer ydelser I køber og hos hvilke leverandører. Ud over det helt generelle overblik, giver rapporten jer et grundlag for strategiske drøftelser om jeres forsyningskæde for vidensrådgivning, og om hvor betydelig en del eksterne parter er heri. Har I strategisk særligt vigtige områder, hvor det kunne give værdi at hjemtage opgaver for at sikre, at viden fastholdes i organisationen? Er der leverandører, som går på tværs af organisationen og som det kunne give værdi at have en løbende dialog med på et strategisk niveau? Derudover er det muligt at bruge rapporten til opfølgning på besparelserne på konsulentområdet.

3.1 Detaljeret overblik over indkøb af juridisk bistand

Beskrivelse

Denne rapport viser et overblik over jeres indkøb af ydelser hos Kammeradvokaten. Rapporten giver overblik over, hvor hos jer der trækkes mest på ekstern juridisk bistand, samt hvilke typer ydelser I køber og inden for hvilke faglige områder. Ud over det helt generelle overblik, giver rapporten jer et grundlag for strategiske drøftelser om jeres forsyningskæde for juridisk bistand. Giver det mest værdi for jer at den juridiske bistand, I har behov for hentes hos én specifik advokat? Kunne I have gavn af at løse nogle af opgaverne selv, konkurrenceudsætte dem i markedet eller i højere grad benytte Rådgivningsenheden i Statens Indkøb?

4. Leverandøroverblik

Beskrivelse

Denne rapport giver et **overblik over jeres største eksterne leverandører.** Staten er afhængig af eksterne samarbejdspartnerne i mange kontekster. Oftest er der en tæt dialog med den pågældende leverandør vedrørende den konkrete opgave/produkt. Men mange store leverandører udfører flere opgaver på tværs af institutionen/koncernen, hvor det kan være relevant at have et mere strategisk samarbejde og værdien af samarbejdet kan forbedres ved at se på hele leverandørens opgaveportefølje samlet set. Rapporten kan derfor give anledning til overvejelser som:

Har vi den nødvendige dialog med vores største leverandører? Er vi også en stor kunde for leverandøren, og kan vi derfor også være med til at sætte vores præg på, hvor leverandøren skal bevæge sig hen? Har leverandøren idéer til, hvordan vi kan få endnu mere værdi ud af samarbejdet? Kan indkøb i højere grad samles, så vi undgår løbende småindkøb?

Hvad ser du?

Indkøb medfører altid transaktionsomkostninger, og ved småindkøb kan disse omkostninger overstige selve værdien af indkøbet.

Hvad kan du bruge det til?

Der er ikke nogen generel fordeling som er mere hensigtsmæssig end andre. Men det er relevant at overveje, om man har den mest hensigtsmæssige indkøbsadfærd hos den pågældende leverandør eller om leverandøren fakturerer på den styringsmæssige mest hensigtsmæssige måde.

Be

Leve

Hvad ser du?

Der er administrative omkostninger forbundet med at have mange små leverandører. Den lysegrønne søjle viser antallet af leverandører, som udgør de nederste 20 pct.

Hvad kan du bruge det til?

På nogle indkøbsområder kan det derfor betale sig at se på, om indkøbet kan konsolideres hos færre leverandører. Dette kan både mindske administrative omkostninger, men kan også føre til bedre priser ved at samle indkøb.

etalingsfrister under 30 dage							
Leverandør	Antal fakturaer under 30 dage	Gns. betalings frist	Antal fakturaer i alt	^			
randør 1	68	14	72				
randør 2	43	15	50				
randør 3	42	21	119				
randør 4	41	8	41				
randør 5	37	28	51				
	33	14	111				
randør 6	33	12	51				
randør 7	28	14	29				
randør 8	28	21	28				
randør 9	22	15	32				
randør 10	22	22	22	~			

Hvad ser du?

Når leverandører har en for kort betalingsfrist på fakturaen, kan det give administrative udfordringer, da det ofte vil være svært at nå en rettidigt betaling.

Hvad kan du bruge det til?

Problemet løses ved at tage en dialog med den pågældende leverandør samt at sikre, at der ved kontraktindgåelse tages udgangspunkt i statens skabeloner for kontrakter frem for leverandørens. Skabeloner kan findes på Rådgivningsenhedens hjemmeside.

5. Complianceoverblik

Beskrivelse

Denne rapport giver et overblik over jeres compliance på statens indkøbsaftaler samt compliance ift. anvendelsen af e-handel. Rapporten kan bruges til at følge historik ift. jeres indkøbscompliance på de områder, som enten er dækket af en fælles statslig indkøbsaftale eller er omfattet af lovkravet om e-handel.

Den nederste figur viser, hvor stor en volumen af jeres indkøb, der er indeholdt i de forskellige compliancemålinger.

5.1 Detaljeret overblik over leverandørcompliance

Beskrivelse

Denne rapport giver et overblik over jeres compliance på statens indkøbsaftaler (leverandørcompliance). Leverandørcompliance defineres som indkøb hos en korrekt aftaleleverandør på udvalgte af statens indkøbsaftaler.

Øverst i rapporten ses, hvor stor en del af institutionens samlede indkøb, der er omfattet af en statslig indkøbsaftale (dog alene aftaler, hvor der måles compliance). Selvom indkøbet ikke udgør en høj procentdel af jeres samlede indkøb, er det at sikre en højere compliance en simpel måde at reducere unødige omkostninger på. Derudover er compliant indkøb med til at sikre endnu bedre aftalepriser næste gang aftalen udbydes.

5.2 Detaljeret overblik over vare- og priscompliance

Beskrivelse

Denne rapport giver et overblik over jeres compliance på statens indkøbsaftaler (varecompliance). Varecompliance defineres som indkøb af en aftaledækket vare hos en korrekt aftaleleverandør på udvalgte af statens indkøbsaftaler. Der kan indtil videre kun måles varecompliance på de aftaler, hvor der er et tilgængeligt varekatalog i IndFak.

Øverst til højre ses en opgørelse af, hvorvidt de indkøb, som er varecompliant, også er indkøbt til den korrekte pris (priscompliance). Aftaleprisen er den pris, der er angivet i det pågældende varekatalog på det gældende tidspunkt.

5.3 Detaljeret overblik over e-handelscompliance

Beskrivelse

Denne rapport giver et overblik over jeres anvendelsesgrad af e-handel på de indkøbsområder, som er omfattet af e-handelskravet og kan relateres til en indkøbskategori (e-handelscompliance). Ehandelscompliance defineres som andelen af indkøb (beløb), som er e-handlet på den relevante aftale inden for en indkøbskategori (ordredata) ud af det samlede indkøb (beløb) i indkøbskategorien (fakturadata).

E-handelsgraden opgøres kun for institutioner, som bruger IndFak.

Eksempler på forslag til tiltag

Situation	Eksempler på forslag til tiltag		
Tværgående leverandører med stor volumen eller forretningsnære indkøb.	• Løbende dialog med leverandører om muligheder for større værdi for begge parter af samarbejdet.		
Stor volumen i indkøbskategorier med forretningsnært indkøb.	Relevant at se på, om organisering og processer understøtter indkøb inden for disse kategorier. Fx en organisering med en kategorimanager.		
Store ændringer i indkøbet i forhold til sidste år.	Ændringer kan være midlertidige eller permanente, men det kan give værdi at kigge nærmere på store ændringer for at sikre, at der har været en strategisk drøftelse og stillingtagen dertil.		
Mange småindkøb.	Indkøb medfører transaktionsomkostninger, og ved småindkøb kan disse omkostninger overstige selve værdien af indkøbet. Det kan derfor give værdi at mindske småindkøb og samle indkøb.		
Mange leverandører der angiver en for kort betalingsfrist.	For korte betalingsfrister kan medføre overskredne betalingsfrister og administrativt bøvl. Derfor kan det være hensigtsmæssigt at tilrette disse i dialog med leverandøren. Brug evt. Rådgivningsenhedens standardskabeloner ved kontraktindgåelser.		
Mange små leverandører.	Der er administrative omkostninger forbundet med at have mange små leverandører, og på nogle indkøbsområder kan det derfor betale sig at se på, om indkøb kan konsolideres hos færre leverandører, ligesom der også kan være tidsbesparelser i selve indkøbsprocessen, fx ved at højne e-handelscompliance.		
Lav grad af compliance.	 Hvis indkøbsvolumen på en kategori er høj, bør årsagerne til incompliant indkøb undersøges, og der bør arbejdes på at højne compliance, fx ved at centralisere standardindkøb. 		
Lav grad af e-handelscompliance.	Der er et stort potentiale ved at benytte digitalt indkøb frem for fx at ringe til leverandøren. Ved en digital ordre sikres det i højere grad, at der købes de korrekte aftaledækkede varer til den korrekte pris og at der ikke opstår uklarheder omkring bestillingen. Derudover lette det den administrative proces ved varemodtagelse og betaling.		

Eksempler på forslag til tiltag til forbedring af indkøb af rådgivningsydelser

Situation	Forslag til tiltag	
Et stort forbrug af rådgivningsydelser, fx konsulenter eller advokatydelser.	Indikerer, at eksterne parter er en betydelig del af jeres forsyningskæde for vidensrådgivning. Det er ikke nødvendigvis et problem, men det er vigtigt løbende at have en strategisk overvejelse af både årsager og konsekvenser, samt en aktiv stillingtagen til, hvorvidt det er hensigtsmæssigt.	
	Det kan anbefales, at have en strategi for indkøb af væsentlige typer af rådgivningsydelser, herunder retningslinjer for, hvilke opgaver der bør løses internt. Ligeledes er det relevant at overveje om jeres organisering og processer understøtter indkøb og videndeling i tilstrækkelig grad. Dette kan fx styrkes med en kategorimanager.	
Et stort indkøb af konsulentydelser i 4. kvartal.	Et stort indkøb af IT-konsulenter i 4. kvartal kan fx skyldes, at afregningen af ydelser først sker i slutningen af året, hvilket i et styringsperspektiv ikke er optimalt.	
Et højt forbrug af juridisk rådgivning hos eksterne leverandører.	Søg altid rådgivning i egen indkøbsfunktion først. Dernæst herefter i Statens Indkøbs Rådgivningsenhed. Afsluttende kan søges ekstern juridisk rådgivning. Overvej desuden med jævne mellemrum om dele af jeres sagsportefølje med fordel kan konkurrenceudsættes.	
Et lavt forbrug af andre advokater.	Mange opgaver kan lige så vel løses af andre advokater som af Kammeradvokaten, og der kan være både økonomiske og faglige gevinster ved at markedsafprøve jeres indkøb.	

Betingelser for rapporter I

Adgang:

Rapporten er tilgængelig i alle institutioners LDV (det lokale datavarehus) i mappen 'IndFak' og kan tilgås af alle medarbejdere, som er tilknyttet 'Indkøbsbrugerrollen' i LDV. Rapporten er kun tilgængelige for statslige institutioner (ikke selvejesektoren).

Læs mere om LDV her.

Datagrundlag:

- Data i rapporterne stammer fra IndFak, mens enkelte oplysninger som fx stedsdimensioner stammer fra Navision.
 - Klik her for en beskrivelse af data fra IndFak
- Det giver værdi at anskue indkøb ud fra fakturadata fordi:
 - Der findes et større detaljeringsniveau i fakturadata, hvilket giver mulighed for fx målinger af priscompliance
 - Intelligent indkøb handler ikke kun om, hvorvidt pengene passer på bundlinjen, men også om at prioritere og tilpasse ressourceforbrug løbende, kende indkøbsadfærden i sin institution/koncern og have viden nok til at kunne udfordre leverandørerne og bidrage til at optimere samarbejdet
- Der er ligeledes udfordringer ved fakturadata, som man skal være opmærksom på:
 - Konteringen på indkøbskategorier og artskonti stammer fra IndFak og påvirkes derfor ikke af eventuelle omposteringer i NavisionStat
 - Fakturaer der er delt på flere konteringslinjer i IndFak, vil enten miste deres indkøbskategori eller hele fakturaen vil få den indkøbskategori, som det største beløb er konteret på. Fakturaer, der mister sin indkøbskategori, vil i stedet få kategorien "ukendt indkøbskategori"
 - Fakturadata påvirkes ikke af eventuel periodisering i regnskabet

Betingelser for rapporter II

Datagrundlag (fortsat):

- Vær derudover opmærksom på, at:
- Alle beløb er uden moms
- Alle beløb er angivet i løbende priser dette kan give afvigelser ift. opgørelser af indkøb til Folketinget mv., som ofte er prisreguleret til indeværende år
- Rapporterne omfatter ikke selvejesektoren
- Indkøb indgår efter fakturadatoen
- Data er fra og med 2016 ordredata (til e-handelscompliance) indgår fra 2019
- Fakturaer som indeholder følsomme personoplysninger kan indgå i data

Afgrænsninger:

Spørgsmål?

- Viser ikke ukendt indkøbskategori (på nær de indkøb, som er delt på flere konteringslinjer og derfor i databasen bliver placeret her)
- Det er muligt at foretage egne afgrænsninger på følgende dimensioner:
 - Regnskab, bogføringskreds, år, indkøbskategori, delregnskab

Med eller uden interne offentlige betalinger:

I toppen af rapporterne er det muligt at filtrere på, om rapporten skal vise indkøb med eller uden interne offentlige betalinger. Som udgangspunkt er 'uden' valgt. Filteret frasorterer branchekoden for 'Offentlig administration, forsvar og politi' samt de dele af branchekoden for undervisning, som vedrører 'Grundskoler', 'Gymnasier og erhvervsfaglige skoler' og 'Videregående uddannelser'. Denne filtrering fanger dog ikke enkelte statslige institutioner, som fx Bygningsstyrelsen, som i stedet er lagt her manuelt via en oversigt over alle statslige institutioners CVR-numre, som findes i SKS.

Kontakt Økonomistyrelsens serviceportal

